

Uit de in het arrest weergegeven feiten blijkt dat de bank had aangegeven dat er geen herroepingsrecht gold omwille van de volledige uitvoering van de overeenkomst op uitdrukkelijk verzoek van de kredietnemers voordat gebruik werd gemaakt van het herroepingsrecht, daar waar volgens het Duits recht (zoals geïnterpreteerd door het *Bundesgerichtshof*) voor consumentkredietovereenkomsten het herroepingsrecht in dat geval niet is uitgeschakeld, ook al is de overeenkomst op afstand gesloten.

In het kader van dit geschil werd vooreerst aan het Hof gevraagd of het nationaal recht in het licht van richtlijn nr. 2002/65 kan bepalen dat het herroepingsrecht niet vervalt indien de overeenkomst op uitdrukkelijk verzoek van de kredietnemer volledig is uitgevoerd voor de uitoefening van het herroepingsrecht. Het Hof stelt vast dat richtlijn nr. 2002/65 voorziet in een volledige harmonisatie van de daarin geregelde aspecten en dat voor het geval waarin het herroepingsrecht overeenkomstig artikel 6, 2., onder c) van richtlijn nr. 2002/65 niet van toepassing is, i.e. wanneer de overeenkomst op uitdrukkelijk verzoek van de consument door beide partijen volledig is uitgevoerd voordat de consument van zijn herroepingsrecht gebruik maakt, voormelde richtlijn geen bepalingen bevat die een lidstaat toestaan om in zijn nationale regelgeving te bepalen dat de consument wel beschikt over een herroepingsrecht. Het feit dat het Duits recht (zoals uitgelegd in diens nationale rechtspraak) in dat geval het herroepingsrecht niet uitsluit, is volgens het Hof dan ook in strijd met voormelde bepaling van richtlijn nr. 2002/65.

De tweede prejudiciële vraag waarover het Hof zich moest buigen was of de bank de kredietnemers voldoende had geïnformeerd over het herroepingsrecht door informatie te verschaffen die niet in overeenstemming is met het Duits recht. Het Hof oordeelt dat een lidstaat in zijn nationale regelgeving aan een handelaar geen verplichting kan opleggen om de consument, voordat deze gebonden is door een overeenkomst op afstand of een aanbod m.b.t. een financiële dienst, informatie mee te delen die in strijd is met de dwingende bepalingen van richtlijn nr. 2002/65. Aangezien richtlijn nr. 2002/65 het herroepingsrecht uitsluit in het betrokken geval, heeft de handelaar die de consument in lijn hiermee informeert over het niet bestaan van het herroepingsrecht, volgens het Hof de consument voldoende geïnformeerd. Het Hof herinnert daarbij aan zijn rechtspraak dat de perceptie van de gemiddelde consument van belang is, te weten die van een normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende consument.

R. F.

## 7. VERZEKERINGEN / ASSURANCES

Tine Meurs<sup>5</sup>

### Rechtspraak/Jurisprudence

#### Hof van Cassatie 25 november 2019

Zaak: C.18.0408.F

#### VERZEKERINGEN

Landverzekeringsovereenkomst – Schadeverzekering – Aansprakelijkheidsverzekering – Rechtstreekse vordering – Verjaring – Stuiting

#### ASSURANCES

Assurances terrestres – Assurance de dommages – Assurances responsabilité – Action directe – Prescription – Interruption

In het arrest van 25 november 2019 (C.18.0408.N) heeft het Hof van Cassatie uitspraak gedaan over de interpretatie van artikel 35, § 4 wet landverzekeringsovereenkomst (“WLVO”), dat de stuiting van de verjaring van de rechtstreekse vordering regelt. De tekst van artikel 35, § 4 WLVO werd ongewijzigd overgenomen in artikel 89, § 5 wet verzekeringen (“W.Verz.”).

Overeenkomstig artikel 35, § 4 WLVO / 89, § 5 W.Verz. wordt de verjaring van de rechtstreekse vordering tegen de aansprakelijkheidsverzekeraar (cf. art. 86 WLVO / 150 W.Verz.) gestuit zodra de verzekeraar kennis krijgt van de wil van de benadeelde om vergoeding te verkrijgen van de door hem geleden schade overeenkomstig artikel 35, § 4 WLVO / 89, § 5 W.Verz. De stuiting eindigt wanneer de verzekeraar aan de benadeelde schriftelijk kennis geeft van zijn beslissing om te vergoeden of van zijn weigering. Overeenkomstig artikel 34, § 2 WLVO / 88, § 2 W.Verz. geldt in principe een verjaringstermijn van 5 jaar voor de rechtstreekse vordering.

Voormeld arrest van 25 november 2019 betreft zeer specifiek de interpretatie van de vereiste dat de verzekeraar kennis krijgt van de wil van de benadeelde om vergoeding te verkrijgen van de door hem geleden schade overeenkomstig artikel 35, § 4 WLVO / 89, § 5 W.Verz.

Er bestond reeds eensgezindheid in rechtsleer en rechtspraak dat het de aansprakelijkheidsverzekeraar *zelf* is die op de hoogte moet worden gebracht van de wil van de benadeelde om vergoeding te verkrijgen (zie recent met verwijzingen o.m. I. PECHARD, “La prescription de l’action directe contre l’assureur” in *La prescription en assurances et en responsabilité*, Limal, Anthemis, 2019, 176; T. VANSWEEVELT, “Artikel 89 Wet Verzekeringen” in *Verzekeringen. Artikelsgewijze commentaar*, Mechelen, Kluwer, losbl., 14).

<sup>5</sup>. Advocaat te Brussel.

In het arrest van 10 april 2014 (C.13.0447.N) oordeelt het Hof van Cassatie dat de verjaring van de rechtstreekse vordering volgens artikel 35, § 4 WLVO / 89, § 5 W.Verz. gestuit wordt “wanneer de verzekeraar van de aansprakelijke kennis krijgt van de wil van de benadeelde om van hem vergoeding te verkrijgen”. Het middel dat ervan uitgaat dat het volstaat dat de verzekeraar van de schadeverwekker kennis heeft van de wil van de benadeelde om vergoeding te verkrijgen van zijn eigen schadeverzekeraar, faalt volgens het Hof naar recht.

In het arrest van 25 november 2019 heeft het Hof opnieuw uitspraak gedaan over deze bepaling: “Opdat de verjaring van de vordering bedoeld in artikel 34, § 2 wordt gestuit, is niet vereist dat de verzekeraar kennis krijgt van de wil van de benadeelde om rechtstreeks van hem schadevergoeding te verkrijgen. Het onderdeel dat ervan uitgaat dat uit artikel 35, § 4 voortvloeit dat de verzekeraar kennis moet krijgen van de wil van de benadeelde om door de verzekeraar te worden vergoed, voegt een voorwaarde toe aan de wet die deze niet bevat en faalt mitsdien naar recht.”

Deze uitspraak lijkt een ommekeer in te houden t.o.v. het arrest van 2014. Waar het Hof toen stelde dat de verjaring slechts gestuit wordt wanneer de verzekeraar van de aansprakelijke kennis krijgt van de wil van de benadeelde om van hem vergoeding te verkrijgen, oordeelt het Hof in 2019 dat *niet vereist* is dat de verzekeraar kennis krijgt van de wil van de benadeelde om rechtstreeks van hem vergoeding te verkrijgen.

Anderzijds zou men kunnen argumenteren dat het duidelijk hier mogelijk in de details zit: wat het Hof in het arrest van 2014 vooral benadrukt, is dat het voor de stuiting van verjaring niet volstaat dat de aansprakelijkheidsverzekeraar kennis zou krijgen van de wil van de benadeelde om vergoeding te krijgen van zijn eigen schadeverzekeraar. Zo nuanceert VANSWEEVELT ook dat “*de wil van de benadeelde om vergoed te worden gekaderd [moet] zijn in een aansprakelijkheidscontext*”, zonder hierbij te stellen dat de benadeelde rechtstreeks aan de aansprakelijkheidsverzekeraar vergoeding moet vragen (T. VANSWEEVELT, “Artikel 89 Wet Verzekeringen” in *Verzekeringen. Artikelsgewijze commentaar*, Mechelen, Kluwer, losbl., 14. Zie evenwel *contra*, I. PÉCHARD, “La prescription de l’action directe contre l’assureur” in *La prescription en assurances et en responsabilité*, Limal, Anthemis, 2019, 177, waar de auteur inzake het arrest van 2014 besluit: “*Il faut en effet que l’assureur du responsable de la faute soit informé de la volonté de la victime d’être indemnisée par lui et non pas par un autre assureur.*”).

Hierbij zij voorts opgemerkt dat de zinsnede “van hem” in het arrest van 2014 zowel zou kunnen verwijzen naar “de verzekeraar van de aansprakelijke” als naar “de aansprakelijke”, hetgeen niet bijdraagt tot een eenduidige interpretatie. Minstens geldt dat benadeelden er goed aan doen hun vergoedingsaanspraak tijdig te formuleren, en dienen verzekeraars hun dekkingstandpunt tijdig en duidelijk mee te delen, teneinde complexe verjaringdiscussies zoveel als mogelijk te vermijden. Wordt ongetwijfeld vervolgd!